

Prishtinë, më 13 qershor 2016
Nr. ref.:RK947/16

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI159/15

Parashtrues

Sabri Ferati

Kërkesë për vlerësim të kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës së Apelit të Kosovës, PN. nr. 499/2015, të 29 shtatorit 2015

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Robert Carolan, gjyqtar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Parashtruesi i kërkesës është z. Sabri Ferati nga Podujeva, Republika e Kosovës (në tekstin e mëtejmë: parashtruesi i kërkesës), të cilin e përfaqëson avokati z. Mahmut Halimi nga Prishtina.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës konteston Aktvendimin e Gjykatës së Apelit të Kosovës, PN. nr. 499/2015, të 29 shtatorit 2015.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është kërkesa për vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës së Apelit, të 29 shtatorit 2015, me të cilin pretendohet se janë shkelur të drejtat dhe liritë e parashtruesit të kërkesës të garantuara me nenin 24 [Barazia para Ligjit], nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshiem] dhe nenin 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave], të Kushtetutës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Kushtetuta), si dhe nenin 6 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejmë: KEDNJ).

Baza juridike

4. Neni 113.7 i Kushtetutës, neni 47 i Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, Nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejmë: Ligji) dhe rregulli 29 i Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 29 dhjetor 2015, parashtruesi i kërkesës e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Gjykata).
6. Më 22 janar 2016, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Altay Suroy gjyqtar raportues. Të njëjtën ditë, Kryetarja e Gjykatës caktoi Kolegjin shqyrtyues, të përbërë nga gjyqtarët: Snezhana Botusharova (kryesuese), Arta Rama-Hajrizi dhe Bekim Sejdiu.
7. Më 2 shkurt 2016, Gjykata njoftoi parashtruesin dhe Gjykatën e Apelit për regjistrimin e kërkesës.
8. Më 12 prill 2016, pas shqyrimit të raportit të gjyqtarit rapportues, Kolegji shqyrtyues i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përbledhja e fakteve

9. Më 19 shtator 2013, parashtruesi i kërkesës ka shkaktuar aksident të komunikacionit në të cilin 7 (shtatë) persona kanë marrë lëndime të rënda trupore, për shkak të cilave 2 (dy) persona kanë vdekur në vend.
10. Më 21 nëntor 2013, Prokuroria Themelore ngriti aktakuzë kundër parashtruesit të kërkesës për shkak të veprës penale rrezikimi i trafikut publik nga neni 378, paragrafi 9 në lidhje me paragrafin 1 të Kodit Penal të Kosovës (në tekstin e mëtejmë: KPK).
11. Më 17 mars 2014, Gjykata Themelore në Prishtinë - Dega në Podujevë (në tekstin e mëtejmë: Gjykata Themelore) nxori Aktgjykimin [P. nr. 969/13] me të

cilin e shpalli parashtruesin e kérkesës fajtor dhe e dënoi me burg në kohëzgjatje prej 6 (gjashtë) vitesh. Në dispozitivin e Aktgjykimit theksohet:

[...] Duke u bazuar në analizën dhe konstatimet lidhur me këtë aksident grupi i ekspertëve ka dhënë mendimin përfundimtar se deri te aksidenti ka ardhur për shkak të lëshimeve të drejtuesit të automjetit ‘Toyota Land Cruiser’ (parashtruesi i kérkesës), i cili ka ndërmarrë veprimin e tejkalimit pa u siguruar se rruga ka hapësirë të mjaftueshme për realizimin e plotë të tejkalimit (duke pasur parasysh distancën dhe shpejtësinë ndaj automjetit nga kahu i kundërt).

[...]

Gjykata me rastin e marrjes së vendimit në mënyrë të hollësishme analizoi mbrojtjen e të akuzuarit të ushtruar nga mbrojtësi i tij...

[...]

Gjykata në bazë të vërtetimit të detajuar të gjendjes faktike, deklaratave të dëshmitarëve, provave të administruara, ekspertizës profesionale dhe duke marrë parasysh pretendimet dhe provat e mbrojtjes, vendosi si në dispozitivin e këtij aktgjykimi ...”.

12. Parashtruesi i kérkesës paraqiti ankesë në Gjykatën e Apelit kundër Aktgjykimit [P. nr. 969/13], të Gjykatës Themelore.
13. Më 23 shtator 2014, Gjykata e Apelit nxori Aktgjykimin [PA. 1. nr. 769/2014], me të cilin pjesërisht i aprovoi pretendimet ankimore të parashtruesit të kérkesës, kështu që dënimin me burg prej 6 (gjashtë) vitesh e ndryshoi me burgim në kohëzgjatje prej 5 (pesë) vitesh. Në arsyetimin e Aktgjykimit theksohet:

[...]

Sa i përket pretendimit të parashtruesit të kérkesës që gjykata e shkallës së parë gabimisht e ka vërtetuar gjendjen faktike, gjykata e vlerëson si të pabazuar, sepse gjykata i ka ndërmarr të gjitha veprimet të cilat janë të nevojshme për të nxjerrë Aktgjykimin.

[...]

Sa i përket pretendimeve ankimore të parashtruesit të kérkesës lidhur me lartësinë e dënitit me të cilin ai u dënuar, gjykata i konsideron pjesërisht të bazuara ... sepse gjykata e shkallës së parë nuk i ka marrë parasysh të gjitha rrethanat lehtësuese të parashtruesit të kérkesës ...”.

14. Parashtruesi i kérkesës dorëzoi kérkesë për mbrojtje të ligjshmërisë në Gjykatën Supreme kundër Aktgjykimit [P. nr. 969/13] të Gjykatës Themelore dhe Aktgjykimit [PA. 1. nr. 769/2014] të Gjykatës së Apelit.
15. Më 12 shkurt 2015, Gjykata Supreme nxori Aktgjykimin [Pml. nr. 11/2015] me të cilin kérkesën e parashtruesit e refuzoi si të pabazuar. Në përfundim të Aktgjykimit theksohet:

[...] të gjitha ato me të cilat parashtruesi e ka bazuar kérkesën e tij për mbrojtje të ligjshmërisë, Gjykata Themelore dhe pastaj edhe Gjykata e Apelit kanë analizuar në mënyrë të detajuar dhe të gjerë; arsyetimet janë

të plota, shumë të qarta, të drejta dhe të ligjshme, dhe të cilat i pranon edhe Gjykata Supreme dhe rrjedhimisht nuk e sheh të nevojshme që të bëjë edhe një herë vlerësimin e tyre”.

16. Më 18 maj 2015, parashtruesi dorëzoi kërkesë në Gjykatën Themelore në Prishtinë, me të cilën kerkoi rishikimin e procedurës penale.
17. Më 21 gusht 2015, Gjykata Themelore në Prishtinë nxori Aktvendimin me të cilin kërkesën për rishikimin e procedurës e refuzoi si të pabazuar, me arsyetimin:

“Sipas vlerësimit të kësaj gjykate në kërkesën e parashtruar për Rishikim të Procedurës Penale, nuk është prezantuar ndonjë fakt apo provë ere, e cila ka qenë e panjohur për gjykatën në momentin e marrjes se aktgjykimeve të lartpërmendura e cila vetë ose së bashku me provat e mëparshme ka të ngjarë të arsyetojnë pafajësinë e personit të dënuar ose dënimin e tij sipas një dispozite më të butë penale siç parashihet me nenin 423 par 1 pika 1.3 të KPPRK-së, andaj faktet dhe provat në të cilat është thirrur mbrojtësi i të dënuarit nuk ofrojnë arsyë për lejim të Rishikimit të Procedurës Penale”.

18. Në afatin ligjor, parashtruesi i kërkesës ushtroi ankesë në Gjykatën e Apelit kundër Aktvendimit të Gjykatës Komunale.
19. Më 29 shtator 2015, Gjykata e Apelit nxori Aktvendimin [PN. nr. 499/2015], me të cilin e refuzoi ankesën e parashtruesit të kërkesës si të pabazuar, me arsyetimin: *“Kolegji penal i Gjykatës së Apelit të Kosovës, pas shqyrtimit të shkresave të lëndës, vlerësimit të pretendimeve ankimore të dënuarit për rishikimin e procedurës penale gjeti se: Ankesa është e pabazuar. Sepse i dënuari në kuptim të nenit 425 par. 2 lidhur me nenin 423 par 1. nënp. 1.3 të KPPK-së, nuk ka afrua prova të reja të cilat janë baze ligjore për lejimin e rishikimit të procedurës penale të aktgjykimit të formës së prerë... .”*

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

20. Parashtruesi në kërkesë theksoi: *“Konsideroj se aktgjykitet e atakuara janë të kundërligjshme, sepse përpos që aktgjykitet ai i shkallës se parë dhe shkallës së dytë përbajnjë shkelje esenciale të dispozitave të procedurës penale, është shkelur ligji penal në dëm të dënuarit, në veçanti nuk janë respektuar as dispozitat e Kushtetutës së Republikës së Kosovës (neni 24 “barazinë para ligjit”, neni 31, “E drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm”, neni 54, “mbrojtja gjyqësore”), si dhe dispozitat e Kodit të Procedurës Penale të Republikës së Kosovës, dhe, të gjitha këto të drejta, liri themelore dhe garanci procedurale të garantuara me Kushtetutë, me Kodin penal, do të duhen të interpretohen në harmoni me marrëveshjet dhe instrumentet ndërkombëtare”.*
21. Parashtruesi i kërkesës i drejtohet Gjykatës me propozimin *“që Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës t'i shpallë si kundërkushtetuese të gjitha aktvendimet dhe aktgjykitet, dhe të urdhëroi që të gjitha ato aktgjykime dhe aktvendime të prishen dhe çështja të kthehet në rigjykim dhe vendosje pranë*

gjykatës së shkallës së parë (Gjykatës Themelore-Departamenti i Krimave të përgjithshme-Dega në Podujevë)".

Pranueshmëria e kërkesës

22. Për të qenë në gjendje për të gjykuar ankesën e parashtruesit, Gjykata së pari duhet të shqyrtojë nëse ankesa i ka përbushur të gjitha kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe me Rregullore të punës.
23. Në këtë drejtim, neni 113.7 i Kushtetutës, parasheh:

"Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shtuar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj".

24. Gjithashtu, neni 49 i Ligjit, parasheh:

"Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej 4 (katër) muajve. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor. Në të gjitha rastet e tjera, afati fillon të ecë në ditën kur vendimi ose akti është shpallur publikisht. Nëse kërkesa është e drejtuar kundër një ligji, atëherë afati fillon të ecë që nga dita kur ligji ka hyrë në fuqi".

25. Në këtë rast, Gjykata i referohet rregullave 36 (1) (c) dhe (3) (e) të Rregullores së punës, të cilat parashohin:

"(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

[...]

(c) kërkesa parashtrohet brenda katër muajsh nga dita e dorëzimit të vendimit të mjetit të fundit juridik efektiv te parashtruesi.

(3) Po ashtu, një kërkesë mund të konsiderohet si e papranueshme edhe në rastet vijuese, kur:

[...]

(e) kërkesa nuk është ratione materiae në pajtim me Kushtetutën".

26. Në rastin konkret, duke i shqyrtuar shkresat e lëndës Gjykata gjeti se parashtruesi kishte dy procedura në gjykatat e rregulla të cilat vendimet ishin marrë për çështje të ndryshme.
27. Procedura e parë kundër parashtruesit të kërkesës është iniciuar nga Prokuroria Themelore Publike më 21 nëntor 2013. Kjo procedurë kishte përfunduar më 12 shkurt 2015 me Aktgjykimin [PML. Nr. 11/2015] të Gjykatës Supreme, me të cilin refuzoi kërkesën për mbrojtje të ligshmërisë të

parashtruesit të kërkesës, me të cilin Aktgjykimi [PA. 1. nr. 769/2014] i Gjykatës së Apelit, me të cilin ishte shpallur fajtor, mori formën e prerë.

28. Gjykata vëren se në procedurën e lartpërmendur u vendos për meritat e pretendimeve të prokurorisë se parashtruesi e kishte kryer veprën penale të rrezikimit të trafikut publik nga nen 378, parografi 9 në lidhje me paragrafin 1 të KPK-së, për të cilat ai u dënuia me vendim të formës së prerë.
29. Përcaktimi i akuzës penale të parashtruesit u mbyll me vendim të formës së prerë më 12 shkurt 2015, ndërsa kërkesa e parashtruesit është dorëzuar më 29 dhjetor 2015, që është më shumë se 4 (katër) muaj pas vendimit të formës së prerë.
30. Prandaj, sipas nenit 49 të Ligjit dhe rregullit 36 (1) (c) të Rregullores së punës, kërkesa në lidhje me grupin e parë të procedurave duhet të refuzohet si e paafatshme.
31. Gjykata rithekson se afati prej 4 (katër) muajsh është i natyrës prekluzive dhe është themeluar për të sigruar parimin e sigurisë juridike duke sigruar, që kërkesat të cilat dorëzohen në pajtim me Kushtetutën shqyrtohen brenda një kohe të arsyeshme, dhe se vendimet nga e kaluara nuk mund të jenë vazhdimi i tij të hapura për vlerësim kushtetues (Shih rastin *O'Loughlin dhe të tjërët* kundër Mbretërisë së Bashkuar, nr. 23274/04, GJEDNJ, vendimi i 25 gushtit 2005).
32. Sa i përket procedurës së dytë, Gjykata vëren se kjo ka të bëjë me një kërkesë të parashtruar nga parashtruesi për rishqyrtimin e procedurës. Parashtruesi e ka iniciuar atë më 21 gusht 2015, kur ai parashtri kërkesë për rishikimin e procedurës penale në Gjykatën Themelore.
33. Ajo procedurë përfundoi më 29 shtator 2015, kur Gjykata e Apelit nxori vendimin [PN. nr. 499/2015], me të cilin hodhi poshtë si të pabazuar kërkesën për rishikimin të procedurës, në pajtim me nenin 423, parografi 1, nënparagrafi 1.3 i KPPK-së, i cili përcakton standarde që duhet të plotësohen si bazë për rishikimin e procedurës.
34. Në lidhje me këtë, Gjykata vëren se në këtë procedurë gjykatat e rregullta vendosen vetëm për plotësimin e kërkesave procedurale për rishikimin e procedurës, dhe jo për meritat e rastit, i cili përfundoi me aktgjykimin e formës së prerë të Gjykatës Supreme më 12 shkurt 2015.
35. Gjykata thekson nenin 31 të Kushtetutës, i cili parashev se “*Çdokujt i garantohet mbrojtje e barabartë e të drejtave në procedurë para gjykatave, organeve të tjera shtetërore dhe bartësve të kompetencave publike*”.
36. Grupi i dytë i procedurave lidhur me rishikimin e çështjes, në fakt, nuk përcakton ndonjë vepër penale, pasi këto ishin vendosur në shkallën e fundit nga Gjykata Supreme më 12 shkurt 2015.
37. Si e tillë, e drejta për gjykim të drejtë dhe dëgjim publik nuk zbatohet për këto procedura. Prandaj, anksesa e parashtruesit të kërkesës për grupin e dytë të

procedurave duhet të refuzohet si e papajtueshme *ratione materiae* me Kushtetutën, për shkak se një kërkesë për rishikim të procedurës penale nuk mund të përcaktojë një vepër penale sipas Kushtetutës (Shih, me analogji, *Aktgjykimi i Gjykatës Europiane për të Drejtat e Njeriut të 10 prill 2001, nr. 36445/97, paragrafi 86*).

38. Për arsyet e lartpërmendura në paragrafët 28 dhe 35, kërkesa duhet të deklarohet e papranueshme, në pajtim me nenin 49 të Ligjit dhe me rregullin 36 (1) (c) dhe (3) (e) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me nenin 49 të Ligjit dhe rregullat 36 (1) (c) dhe (3) (e) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 12 prill 2016, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Altay Suroy

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

